

Pogovor z g. Ireno Flego, roj. 1965, s Prema

S čebelarstvom se je srečala **5 let nazaj**, ko je delala v trgovin v Kopru. Sodelavec je bil naročen na revijo Čebelar in takrat, ko ni bilo dela je brala. Prebiral jo je dve leti, nato si je zaželela svoj panj. Sodelavec ji je **podaril čebeljo družino**. Panj pa je dobila v Kobaridu.

Ko se je priženila na Prem je imela 4 panje, sedaj jih ima 50. Postavila jih je na pašnik. Sosed, ki ima sadovnjak, se ji je prvo leto zahvalil v veliko gajbico jabolk: Moje jablane do sedaj niso rodile, letos pa imam jabolk zase in za prijatelje. Čebelice ustvarjajo tudi prijateljstva.

Razložila nam je, da je čebelja družina iz ene matice, nekaj trotov in čebel delavk. 20 dni traja, da se delavke razvijejo, nato čistijo panj, skrbijo za zalego ...

Čebela se rodi tako kot človek, ostale živali se izležejo. Šele nazadnje odidejo na pašo. Čebela ve takoj ob rojstvu kaj je njeno delo.

Ko je v čebelnjaku veliko hrane, skrbi ena čebela za tri ličinke, če jo je malo skrbi **sedem čebel za eno ličinko**. V panju mora biti 35°C, ko se mladiči izlegajo. Čebelice to temperaturo ustvarijo s tresenjem svojega telesa. Čebele nas zato učijo sodelovanja in solidarnosti.

Cvetni prah nabirajo čebele v posebne vrečke, čebelar pa jim nastavi **ovire ob vhodu v panj**, zato da se osmukajo. Irena pravi, da ga je nabirala le 10 dni, ostalo je pustila svojim čebelicam.

Cvetni prah nato pobere iz panja, **ker je v posebnih lončkih**. V vsakem lončku je približno 30 zrn. Te mora najprej poiskati, kar je težko, nato pobrati. Cvetni prah je **poživilo in zdravilo** za različne bolezni.

Čebelam v panju da satnice z osnovo. Nanjo nanašajo vosek v katerega točijo med. Začnejo na enem koncu, če ni dovolj medu zapolnijo le del satnice. Delajo premišljeno in zelo varčno. Naredijo samo toliko kolikor je nujno potrebno.

Včasih same oblikujejo satje, takrat ga čebelar lahko pobere skupaj z medom v kozarec in tako dobi **medene žvečilne gumije**. Zelo okusni so.

Matico hranijo z matičnim mlečkom. Čebelar mora nanjo posebej paziti, da jo ne poškoduje. Če je panj zelo bogat (ima veliko čebel delavk), ki se odpravijo na rojenje. Takrat najprej pripravijo matico za potovanje: najprej **ji dajo manjšo količino hrane da shujša**, včasih jo celo sprehajajo po panju dokler ne shujša in dobi kondicijo. Nato rojijo skupaj. Če matica ni v dobri kondiciji včasih pade pod panj, takrat se čebele naberejo okrog nje v gruči in jo spodbujajo.

Čebelja delavka **živi samo 40 dni**. Nato jo nadomestijo druge. Zimo prespijo iste čebelice, čeprav nikoli ne spijo. Grejejo panj, skrbijo za zalego.

Irena je povedala, da so jo čebele večkrat opikale. Zato uporablja posebno obleko iz treh plasti mreže, ko se bliža čebelam. Kljub temu jo opikajo. Zdravnika je potrebovala samo enkrat, ko so jo opikale v žilo. Takrat je šla na urgenco.

Med, je čebelji najbolj zaželen izdelek. Čebelici izleti 60 x za 1 g medu. Leti cel dan.

Irena pravi, da je lansko poletje bila ena izmed noči zelo svetla. Svetila je polna luna. Takrat so čebele **nabirale tudi ponoči ob polni luni**.

Tudi čebele zbolijo. Nevarna jim je predvsem varoja, ki jo odstranjujejo z raznimi zdravili. Število varoj se večja ob višjih temperaturah poleti in ob večjem številu delavk poleti. Čebele takrat zadimijo in štejejo število odpadlih varoj.

Vsak panj ima svojo oznako, čebele vedo kateri je njihov. Če se delavka zmoti in nosi zadostno količino medu jo spustijo noter, če prihaja prazna, pa jo napadejo.

Gospa nam je pokazala tudi propolis. Nabira ga na posebnih trakovih. Delo je precej počasno, za malo **propolisa potrebuje tudi tri ure.**

Irena je o svojih čebelah govorila in govorila. Pa še to, pa še to ... Njeno ogromno znanje in izkušnje so kar vreli na dan. Nizala je zgodbico za zgodbico. Končala pa tako: Ko bo umrla zadnja čebelica (čebelice umrejo ne poginejo), tudi nas ne bo več.

Dokler se bo po Brkinih sprehajala Irena Flego bodo še veselo letale okoli.

